

THE
NORDIC CHOIR
EXPEDITION 2023

Ohjelma/Programme

To/Thu 1.6.2023 | klo 18 / 6 pm | Musiikkitalo, Paavo-sali / Paavo Hall

Sea of Voices

Det Norske Solistkor, johtaja / conductor Grete Pedersen

Pe/ Fri 2.6.2023 | klo 19 / 7 pm | Kallion kirkko / Kallio Church

Holy and bright

Eric Ericsons Kammarkör, johtaja / conductor Fredrik Malmberg

Between the Earth and Skies

Eric Ericsons Kammarkör, johtaja / conductor Fredrik Malmberg

Det Norske Solistkor, johtaja / conductor Grete Pedersen

Ars Nova Copenhagen, johtaja / conductor Graham Ross

Helsingin kamarikuoro, johtaja / conductor Nils Schweckendiek

La/ Sat 3.6.2023 | klo 18:30 / 6:30 pm | Musiikkitalo, Paavo-sali / Paavo Hall

One foot in Eden

Ars Nova Copenhagen, johtaja / conductor Graham Ross

La/ Sat 3.6.2023 | klo 20 / 8 pm | Musiikkitalo, Paavo-sali / Paavo Hall

a sea changed

Helsingin kamarikuoro, johtaja / conductor Nils Schweckendiek

Laulujen tekstit ja käännökset /

Song texts and translations

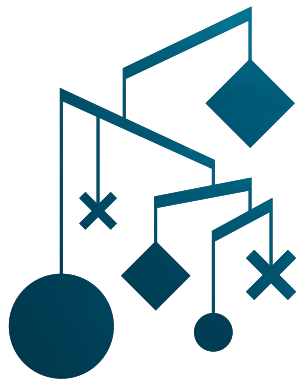
Skannaa QR-koodi tai

vieraile osoitteessa:

Scan the QR code or visit:

helsinginkamarikuoro.fi/TNCE

THE NORDIC CHOIR EXPEDITION 2023

LÄPI HISTORIAN olemme ylittäneet meriä tutkimusmatkoillamme. Löytääksemme uusia asioita, tutustuaksemme toisiimme – ja myös itseemme – paremmin. The Nordic Choir Expedition -festivaalilla meri saattaa olla pienempi – mutta päämäärä pysyy samana.

Eric Ericsons Kammarkörin, Det Norske Solistkorin, Helsingin kamarikuoron ja Ars Nova Copenhagenin on tullut taas aika ottaa yhteinen kurssi – kohti kesäkuuta 2023.

Edellä mainitut neljä ammattikuoroa olivat kiertueella yhdessä viimeksi vuosina 2016 ja 2019, jolloin matka ulottui Skotlannin Orkneysaarille ja Alankomaihin asti. Tällä kertaa matkustamme neljän maamme pääkaupungista toiseen juhlien yhteyttä ja jakaen yleisöjemme kanssa tämän ainutlaatuisen kulttuurielämyksen.

Festivaalilla kuullaan kuorojen omia konsertteja sekä iso yhteinen konsertti, jossa kantaesitetään maineikkaalta ukrainalaisyntyiseltä säveltäjältä Galina Grigorjevalta tilattu uusi teos *Between the Earth and Skies*, joka perustuu muun muassa Tranströmerin, Fredricsenin ja Yrjänän teksteihin. Kuorot esittävät teoksessa kukin yhden osan, jonka jälkeen kuullaan voimallinen päätösosa neljän kuoron yhteensä 80 laulajan esittämänä.

Älä jätä välistä tätä mahtavaa tilaisuutta kokea kuinka kulttuuri rakentaa siltoja meidän välillemme ja kuinka musiikki todellakin on maailmanlaajuinen kieli.

Projekti on saanut tukea muun muassa Euroopan unionilta ja Pohjoismaiden ministerineuvostolta.

THROUGHOUT HISTORY we have crossed oceans on journeys of exploration. To discover new things, to get to know each other – and also ourselves – better. In the Nordic Choir Expedition the sea may be smaller – but the purpose remains the same.

The time has come for the Eric Ericson Chamber Choir, the Norwegian Soloists Choir, the Helsinki Chamber Choir and Ars Nova Copenhagen to embark upon a shared course again – in June 2023.

These four professional choirs previously toured together in 2016 and 2019, including to the Orkney Islands and the Netherlands. This time we will travel between the capital cities of our four countries, to celebrate unity and share with our audiences this unique cultural experience.

The choirs will give their own concerts as well as a large concert together featuring a newly commissioned piece in five movements by the celebrated Ukrainian composer Galina Grigorjeva, based on texts by – among others – Tranströmer, Fredricsen and Yrjänä. The choirs will each perform one movement and then join together in a powerful closing movement with all eighty singers from the four choirs.

Don't miss this wonderful opportunity to experience how culture builds bridges between us and how music truly is a universal language.

The project has received support from – among others – the European Union as well as Nordic Council of Ministers (Nordic Culture Point).

TO/THU 1.6.2023

klo 18 / 6 pm | Musiikkitalo, Paavo-sali / Paavo Hall, Helsinki

Sea of Voices

Det Norske Solistkor

Joht. / cond. Grete Pedersen

LARS JOHAN WERLE

RICHARD STRAUSS

EVERT TAUBE

ALFRED JANSON

ARNE MELLNÄS

GÖSTA NYSTRÖM

STEVE MARTLAND

GUNNAR ERIKSSON

Nautical Preludes

Der Abend

Inbjudan till Bohuslän

Tre dikt av Ebba Lindqvist

Havet

Tre havsvisioner

Sea songs (osia teoksesta / excerpts)

Glädjestranden (kantaesitys / world premiere)

Villi, upea, mystinen meri

Laulujen tekstit ja
käännökset /
Song texts and
translations
helsinginkamari-
kuoro.fi/TNCE

Det Norske
Solistkor

MERI ON KIEHTONUT IHMISIÄ kautta historian. Sen voima, rikkaudet ja kauneus ovat inspiroineet lukuisia säveltäjiä ja runoilijoita. Det Norske Solistkor johtajansa Grete Pedersenin johdolla esittää konsertissaan säkenöivää musiikkia, jonka temaattisessa keskiössä on meri. Musiikki punoutuu yhteen runouden kanssa, jota konsertissa esittää Tomas Brömssen, yksi Pohjoismaiden rakastetuimmista näyttelijöistä.

Yksi konsertin pääteoksista on Steve Martlandin *Sea Songs*. Martland oli englantilaisen musiikin voimanhänke, jonka sävellykset edustavat useita eri tyylisuuntauksia. Tässä eloisassa minimalistisessa teoksessa Martland kuvailee merimiesten elämää, kertoo meren vaaroista ja kumppanuudesta - ja merimiehiä kotiin odottavien huolista.

The wild, wonderful, mysterious ocean

THROUGHOUT HISTORY, HUMANS have been fascinated by, and drawn to, the ocean. Its sheer force, its riches and its beauty have inspired countless composers and lyricists. In this concert, The Norwegian Soloists' Choir and conductor Grete Pedersen present scintillating music with the ocean as its thematic hub. Interwoven with the music is poetry, read by Tomas van Brömssen, one of the most beloved actors of the Nordic countries.

One of the central pieces of the concert is *Sea Songs* by Steve Martland. Martland was a dynamic force in British music, and composed across many different genres. This lively, minimalist piece depicts the lives of sailors, and tells of the dangers that await out at sea, and also of the companionship – and the worries of those who wait for the sailors at home.

Kuva: Bård Gundersen

Konsertin avaa *Nautical Preludes*, jossa seurataan seitsemää merta matkaavaa kauppalaivaa. *Nautical Preludes* -teoksesta välittyy selvästi säveltäjä Lars Johan Werlesin luovuuden kukkiminen, joka alkoi kun hän aloitti työskentelyn tekstien ja ihmisiäänien kanssa.

Richard Straussin hillityssä teoksessa *Der Abend* katselemme auringon viimeisiä säteitä, jotka valaisivat meren. Straussin musiikki heijastelee hienosti Schillerin kaunista tekstiä illasta ja yön hiljaisuudesta, uudistumisesta ja uudelleensyntymästä.

Meille pohjoismaalaisille merellä on erityinen merkitys. Konsertin toisella puoliskolla kuulemme tähän faktaan liittyviä musiikillisia helmiä. Kuulemme musiikkia kolmelta ruotsalaiselta säveltäjältä sekä norjalaisen Alfred Jansonin *Tre Dikt av Ebba Lindqvist* (Kolme Ebba Lindqvistin runoa). Lindqvistin ilmaisuvoimaista runoutta kuullaan myös yhdessä konsertin pääteoksista: kantaesityksensä saavassa Gunnar Eriksonin uudessa teoksessa on käytetty tekstinä Lindqvistin runoa *Sargassohav*.

Konsertti on osa Det Norske Solistkorin *Et hav av stemmer* (Äänten meri) -projektia, jonka yhteydessä järjestetään konsertteja, levytyksiä ja musiikillisia kohtaamispaikkoja, jotka keskittyvät elämään meressä ja meidän suhteeseemme siihen.

DET NORSKE SOLISTKOR on innovatiivinen nuori yhtye, jolla on rikas historia. Euroopan johtaviin kamarikuoroihin kuuluva ensemble järjestää spektakkelimaisia konsertteja Norjassa ja ulkomailla: konserttisaleissa ja kirkoissa, karavaaneissa ja hylätyillä tehdasalueilla. Det Norske Solistkor koostuu 26 tarkkaan valitusta ammattilaulajasta, jotka uskottoman äänellisen muuntautumiskykynsä avulla saavuttavat yhtyeelle tunnusomaisen ilmaisutavan. Yhdessä palkitun taiteellisen johtajansa Grete Pedersenin johdolla kuoro pyrkii aina kehittyen kohti taiteellisesti kunnianhimoisia tavoitteitaan.

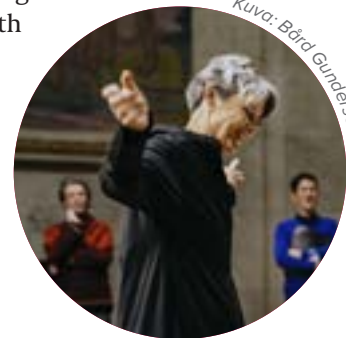
The concert opens with *Nautical Preludes*, which follows a trade ship travelling the seven seas. Composer Lars Johan Werles had a blossoming of creativity when he started working with texts and voices, something *Nautical Preludes* shows clearly.

In Richard Strauss' subdued *Der Abend*, we follow the last rays of sunshine as they illuminate the sea. Schiller's beautiful text about the evening and the quiet of night, and about renewal and rebirth, is beautifully echoed in Strauss' music.

For us northerners, the ocean has special significance. The second part of the concert offers musical pearls revolving around this fact. We hear three Swedish composers, as well as Norwegian composer Alfred Janson's *Tre Dikt av Ebba Lindqvist* (Three Poems by Ebba Lindqvist). Lindqvist's expressive poetry also returns during one of the concert's centrepieces: The premiere of Gunnar Eriksson's brand new work, set to the words of the poem *Sargassohav*.

The concert is a part of The Norwegian Soloists' Choir's project *Et hav av stemmer* (An Ocean of Voices). It includes concerts, recordings and musical meeting-places, all centered around life in the ocean, and our relationship to it.

THE NORWEGIAN SOLOISTS' CHOIR is an innovative young ensemble, steeped in a rich history. As one of Europe's leading chamber choirs, they perform spectacular concerts in Norway and abroad, in concert halls and churches, in caravans and in abandoned factory venues. The Norwegian Soloists' Choir consists of 26 hand-picked, professional singers who have a tremendous ability to blend their voices, resulting in a highly distinctive choral expression. Along with its celebrated artistic leader Grete Pedersen, the choir achieves ambitious artistic goals through constant development.

Kuva: Bård Gundersen

Grete Pedersen

Tampereen Sävel

TAMPERE VOCAL MUSIC FESTIVAL 14.-18.6.2023

AORA • Amor Céu • Ilona Korhonen Ensemble • Musta lammas
Somnium Ensemble • The Real Group • Vancouver Chamber Choir
Kuorokatselmus – Yhtyelaulukilpailu – Kurssit – Ilmaiskonserttisarja

Liput 0–35 € | Passit 60–200 €

tamperevocal.fi

lippu.fi⁺

TAMPERE.
FINLAND

PE/FRI 2.6.2023

klo 19 / 7 pm | Kallion kirkko / Kallio Church, Helsinki

THE NORDIC CHOIR EXPEDITION

Holy and bright

Eric Ericsons Kammarkör

Joht./cond. Fredrik Malmberg

CARL NIELSEN

KRZYSTOF PENDERECKI

DJURO ZIVKOVIC

THOMAS JENNEFELT

SVEN-DAVID SANDSTRÖM

MATTHEW PETERSON

BRITTA BYSTRÖM

FELIX MENDELSSOHN-BARTHOLDY

Benedictus Dominus

Stabat Mater

Musica Psalterii Gloriosi

Dann entstrahlt...

Es ist genug

brlght

Another part of the wood

Richte mich Gott

Between the Earth and Skies

Eric Ericsons Kammarkör | joht./cond. Fredrik Malmberg

Det Norske Solistkor | joht./cond. Grete Pedersen

Ars Nova Copenhagen | joht./cond. Graham Ross

Helsinki Chamber Choir | joht./cond. Nils Schweckendiek

GALINA GRIGORJEVA

Between the Earth and Skies (kantaesitys/premiere)

FESTIVAALIN PÄÄKONSERTISSA ensimmäisellä puoliskolla esiintyy Eric Ericsons Kammarkör omalla ohjelmallaan. Konsertin päätteeksi kuullaan ukrainalaissyntyisen Galina Grigorjevan neljälle ammattikuorolle kirjoittaman uuden teoksen maailman kantaesitys.

Eric Ericsons Kammarkör esittää Fredrik Malmbergin johdolla konsertin, jonka musiikki on henkistä, lohduttavaa ja täynnä mysteereitä.

Ensimmäisenä ohjelmassa on luvassa Carl Nielsenin *Benedictus Dominus* (Kolme motetta a cappella -kuorolle, 1929), jota säveltäjä itse piti suuressa arvossa. Nielsen sävelsi motetit viimeisien

SPIRITUAL, COMFORTING AND RICH in mystery is the music, which is presented by Eric Ericson's Chamber Choir under the direction of Fredrik Malmberg.

Carl Nielsen's heartfelt *Benedictus Dominus*, highly regarded by himself, from Tre Motetter for a cappella Choir (1929) is performed first. They were composed in the years before his death, when he was studying the vocal polyphonic works of Renaissance composers. Penderecki's poignant *Stabat Mater* (1962) is written for three four-part choirs a cappella and was later included in his St Luke Passion.

Eric Ericsons
Kammarkör

Laulujen tekstit
ja käännökset /
Song texts and
translations
helsinginkamari-
kuoro.fi/TNCE

Kuva: Markus Gärder

elinvuosiensa aikana, jolloin hän tutki renessansisäveltäjien polyfonista vokaalimusiikkia. Penderekin pikantti *Stabat Mater* (1962) on kirjoitettu kolmelle neliaäniselle kuorolle ja se liitettiin myöhemmin säveltäjän Luukas-passioon.

Đuro Živković'n Lyra Laudis (2021) -motettiin kuuluvan *Musica Psalterii Gloriosi* -osan teksti perustuu tunnettuun 1500-lukulaiseen etiopialaiseen Neitsyt Mariaa kunnioittavaan runoon nimeltä "Enzira Sebat". Thomas Jennefeltin *Dann entstrahlt...*-teoksen (2013) teksti on otettu vuoden 1965 Vatikaanin toisesta kirkolliskokouksesta ja se ilmaisee tuon ajan toivetta rauhan mahdollisuudesta meneillä olevista konflikteista ja sodista huolimatta.

Sven-David Sandström käyttää kantaatissaan *Es ist genug* (1986) Buxtehuden kantaatin tekstiä, viittaa sen musiikkiin ja saumattomasti punoo oman materiaalinsa teokseen. Runoilija E. E. Cummingsin modernistinen, haikuntapainen luontorunous toimi inspiraationa Matthew Petersonin *An Inner Sky* -teokselle (2022). Viimeisessä osassa, *Bright*, sanat otetaan erilleen toisistaan ja laitetaan yhteen leikkisällä, mutta samalla syvällisellä tavalla.

Britta Byströmin tuoreen teoksen *Another part of the wood* (2022) teksti on otettu Shakespearen Kesäyön unelma -näytelmän kohtauksesta, jossa keijut tuudittavat Titanian uneen. Felix Mendelssohn-Bartholdyn teosta *Richte mich Gott* (Drei Psalmen, op. 78, 1844) pidetään yhtenä hänen kuoromusiikkinsa kauneutta, rauhaa ja rakkautta säkenöivistä kohokohdista.

"Ihminen jätettiin maan ja taivaiden välille vapaaksi näkemään, kuulemaan, puhumaan ja ymmärtämään. Näin ihminen luotiin kaiken alussa. Mutta ihmisellä on myös kaikista tärkein päämäärä. Meidän pitää oppia rakastamaan. Emme voi tuntea totuutta, luonnon kauneutta sen korkeimmassa merkityksessä, emmekä pelastaa haurasta maailmaamme ilman Rakkautta.

In *Musica Psalterii Gloriosi* from Đuro Živković's sacred motet, Lyra Laudis (2021), the text is based on a well-known 16th-century Ethiopian poem in honor of the Virgin Mary, "Enzira Sebat".

The text of Thomas Jennefelt's piece *Dann entstrahlt...* (2013) is taken from the Second Vatican Council from 1965, which expresses that time's hope for the possibility of peace despite ongoing conflicts and wars.

In Sven-David Sandström's cantata *Es ist genug* (1986), the composer reuses the text of a Buxtehude cantata, quotes its music, and seamlessly weaves his own material into the work.

Poet E. E. Cummings' modernist, haiku-like nature poetry inspired Matthew Peterson's *An Inner Sky* (2022). In the last movement, *Bright*, the words are taken apart, and put together in a playful and at the same time profound way.

For Britta Byström's newly written work *Another part of the wood* (2022), the text has been taken from Shakespeare's play *A Midsummer Night's Dream*, and the scene where Titania is rocked to sleep by her fairies. Felix Mendelssohn-Bartholdy's Psalm No. 43, *Richte mich Gott* from *Drei Psalmen*, op. 78 (1844), is considered one of his highlights in choral music, with its radiance of beauty, peace and love.

"Man was left free between the Earth and the Skies to see, to hear, to speak, to understand. This was the way the Man was created at the beginning. But there is also the main destination of man. We have to learn to love. We cannot know the Truth, the Beauty of Nature in its highest meaning, we will not manage to save our fragile world without Love.

The piece uses lyrics in different languages written by poets from different countries sharing one thing in

Galina
Grigorjeva

Käytän teoksessani erikielisiä ja eri maiden runoilijoiden tekstejä, joita yhdistää yksi asia - niissä esitään vastauksia olemisen tarkoituksen eksistentiaaliin kysymyksiin ja etsitään tapoja pelastaa maailma, luonto ja ympäristö tuleville sukupolville.”

– Galina Grigorjeva

VUONNA 1945 27-VUOTIAS Eric Ericson perusti Eric Ericsons Kammarkörin, joka on sittemmin ottanut paikkansa ruotsalaisessa ja kansainvälisessä musiikkimaailmassa. Eric Ericsonin ja hänen kuoronsa suuri mielenkiinnonkohteisiin kuuluu uuden musiikin ja uusien näkökulmien tutkiminen: tämän seurauksena yhtyeen repertuaari ulottuu koko laajuudessaan vanhasta musiikista uusimpiin kantaesityksiin. Eric Ericsonin poisnukkumisen jälkeen vuonna 2013 Fredrik Malmbergistä tuli yhtyeen taiteellinen johtaja. Yhtye työskentelee lisäksi ruotsalaisten ja kansainvälisten vierailevien johtajien johdolla.

Maailmanlaajuisessa mittakaavassa Eric Ericsons Kammarkör kuuluu eturivin ammattiyhtyeisiin. Kuoron kansainvälisen yhteistyön kohohtiin kuuluvat esiintymiset Ruotsin Radion sinfoniaorkesterin ja Berliinin filharmonikkojen kanssa muun muassa Claudio Abbado, James Levenin ja Riccardo Mutin johdolla.

Vuodesta 2003 Eric Ericsons Kammarkör on työskennellyt tiiviisti Royal Philharmonic Orkestran ja Tukholman konserttitalon kanssa. Eric Ericsons Kammarkör on TENSON (eurooppalaisten ammatikamarikuorojen verkosto) jäsen.

common - searching for answers to the existential questions of the meaning of Being and of finding the ways to save world, the nature and environment for future generations.”

– Galina Grigorjeva

ERIC ERICSON CHAMBER CHOIR was founded in 1945 by then 27-year-old Eric Ericson, and has since taken a central position in the Swedish and international music scene. Eric Ericson and his choir’s great interest in always finding new music and exploring new areas makes the ensemble’s repertoire very wide to this day: from early music to the latest and newly composed. After Eric Ericson passed away in 2013, Fredrik Malmberg was engaged as chief conductor, working alongside Swedish and international guest conductors.

On the world stage, Eric Ericson Chamber Choir is among the very foremost professional ensembles. Highlights of the international work include collaborations with the Swedish Radio Choir and the Berlin Philharmonic Orchestra, with conductors such as Claudio Abbado, James Levine and Riccardo Muti.

Since 2003, Eric Ericson Chamber Choir has a close collaboration with the Royal Philharmonic Orchestra and the Stockholm Concert Hall. Eric Ericson Chamber Choir is a member of TENSO – the European network for professional chamber choirs.

Kuva: Jurek Holzer

Fredrik Malmberg

LA/SAT 3.6.2023

klo 18:30 / 6:30 pm | Musiikkitalo, Paavo-sali / Paavo Hall, Helsinki

One foot in Eden

Ars Nova Copenhagen

Joht./cond. Graham Ross

CAROLINE SHAW

NICHOLAS MAW

ROBERT PEARSALL

RALPH VAUGHAN WILLIAMS

JOHN FRANDSEN

JAMES MACMILLAN

JAMES ERB (arr.)

How to fold the Wind

One foot in Eden still I stand

Lay a garland

The Turtle Dove

Weather4Casts

The gallant weaver

Shenandoah

Laulujen tekstit ja
käännökset /
Song texts and
translations
helsinginkamari-
kuoro.fi/TNCE

Ars Nova
Copenhagen

ARS NOVA COPENHAGEN vie konsertissaan kuulijan ajatuksia herättävälle matkalle, joka vie ihmiskunnan ja luonnon kehittyvän suhteen syövereihin. Konsertin ohjelmassa kuullaan eri vuosisatojen sävellyksiä, joissa tutkitaan, miten taide heijastelee luontosuhteemme kehitystä.

Konsertin nimi on peräisin Nicolas Maw'n koskettavan kauniista teoksesta *One foot in Eden still I stand* (1990), joka on eräänlainen syvälinen pohdinta teollistumisen vaikutuksesta luontosuhteeseemme. Tuuli ja sää ovat toimineet inspiraationa Caroline Shaw'n arvoitukselliselle teokselle *How to fold the wind* (2020) sekä John Frandsenin teokselle *Weather4Casts* (2014), joiden voidaan katsoa toimivan esimerkkeinä ihmisen nykyisen luontosuhteen irrallisuudesta. Frandsen on proosallisella ja ironisella tavalla sisällyttänyt teokseensa otteita varsinaisista säätiedotuksista.

Tätä näkökulmaa tasapainottaa kokoelma teoksia, jotka tuovat esiin vanhemman, välittömämmän suhteen luonnon kanssa. Luontoa käytetään

THIS CONCERT, PRESENTED BY Ars Nova Copenhagen, offers a thought-provoking journey through the evolving relationship between humanity and the natural world. Spanning centuries of musical composition, the concert explores how art reflects the evolution of our relationship with nature.

The program takes its name from Nicolas Maw's hauntingly beautiful *One foot in Eden still I stand* (1990), a profound reflection on the impact of industrialisation on our connection with nature. Wind and weather are the inspiration for two pieces that could be seen as examples of this detachment, Caroline Shaw's enigmatic *How to fold the wind* (2020) and John Frandsen's *Weather4Casts* (2014), which incorporates actual weather forecasts in a prosaic and ironic way.

This perspective on nature is balanced by a selection of pieces that evoke an older, more immediate relationship with the natural world. Nature is used here as a metaphor to express complex human

metaforana, jonka avulla ilmaistaan menetyksen, toivon, kaipuun ja ilon aiheuttamia monimutkaisia tunteita. Useat näistä teoksista ammentavat englanninkielisen maailman perinteisistä kansanlauluista: esimerkkeinä tästä tyyllisestä inspiraatiosta mainittakoon Vaughan Williamsin *The Turtle Dove* (1924) ja James MacMillanin *The gallant weaver* (1997).

Konsertin ohjelma kutsuu kuulijan vastakohtaisuuksia pursuavalle matkalle pohtimaan suhdettamme luontoon ja miettimään, miten voimme uudelleen löytää yhteyden ja välittömyyden tunteen omassa elämässämme.

ARS NOVA COPENHAGEN on 12-jäseninen vuonna 1979 perustettu vokaaliyhtye, jonka on sanottu olevan yksi maailman huippuvokaaliyhtyeistä. Yhtye on erikoistunut renessanssin polyfonisen kuoromusiikin sekä nykymusiikin esittämiseen. Ars Nova toimii yhteistyössä myös muiden luovien alojen taiteilijoiden kanssa ja kehittää uusia tapoja järjestää erilaisia konsertteja sekä työskennellä innovatiivisen ohjelmiston parissa. Yhtye on tunnettu tarkkuutta ja rohkeutta huokuvista esityksistään sekä maailmanlaajuisesti huomiota herättävästä sointiväristään. Ars Nova Copenhagenia johtaa vieraileva johtaja Graham Ross, jolla on poikkeuksellinen maine yhtenä Britannian kysytyimmistä nuorista johtajista ja säveltäjistä. Ross on The Dmitri Ensemblen perustajajäsen ja taiteellinen johtaja sekä Cambridgen Fellow of Clare Collegen musiikillinen johtaja, ja hänen monet levytyksensä ovat toistuvasti vastaanottaneet suurta kiitosta. Ross on vierailut säännöllisesti esimerkiksi BBC Singersin, Malesian filharmonisen orkesterin sekä DR Vokal Ensemblein johtajana.

emotions such as loss, hope, longing, and joy. Several of these pieces draw on the traditional folk songs of the English-speaking world, with Vaughan Williams *The Turtle Dove* (1924) and James MacMillan's *The gallant weaver* (1997) serving as notable examples of this stylistic inspiration.

Through this journey of contrasts, the program invites us to reflect on our own relationship with the natural world and to consider how we might rediscover a sense of connection and immediacy in our own lives.

ARS NOVA COPENHAGEN is a 12-piece vocal ensemble founded in 1979 and is widely recognized as one of the world's finest of its kind. The ensemble specializes in the interpretation of the polyphonic choral music of the renaissance and new vocal music. Ars Nova is also building collaborations with creative artists in different fields, as well as cultivating new modes of concert performance and innovative repertoire. The group's performances are marked with precision and nerve and with a sound that attracts attention worldwide. The ensemble is joined by guest conductor Graham Ross who has established an exceptional reputation as one of Britten's most sought-after young conductors and composers. He is co-founder and Principal Conductor of The Dmitri Ensemble and Director of Music and Fellow of Clare College, Cambridge, and his extensive discography has earned consistently high praise. In demand as a regular guest conductor collaborations have included BBC Singers, the Malaysian Philharmonic Orchestra, and DR Vokal Ensemble.

Kuva: Nick Rutter

Graham Ross

FiBO SUOMALAINEN
BAROKKIORKESTERI

EUROOPPALAISET HUIPPUKUOROT -SARJA
HELSINKI EARLY MUSIC FESTIVAL

La 7.10.2023 klo 18

Musiikkitalo, Helsinki

KRUUNAJAISET

Seremoniallista barokkimusiikkia brittihovista

Händel-Purcell-Blow-Croft

RIAS-kamarikuoro

Suomalainen barokkiorkesteri

Justin Doyle, johtaja

fibo.fi

LA/SAT 3.6.2023

klo 20 / 8 pm | Musiikkitalo, Paavo-sali / Paavo Hall, Helsinki

a sea changed

Helsingin kamarikuoro / Helsinki Chamber Choir

Joht. / cond. Nils Schweckendiek

ANTONÍN DVOŘÁK

EVELIN SEPPAR

JONATHAN HARVEY

JOEL JÄRVENTAUSTA

PERTTU HAAPANEN

FRANK MARTIN

Songs of Nature (V Přírodě) op. 63

Seesama meri

Marahi

There will come soft rains

Strophes II

Songs of Ariel

Kuva: Marikka Pihlaja

Laulujen tekstit ja
käännökset /
Song texts and
translations
[helsinginkamari-
kuoro.fi/TNCE](https://helsinginkamarikuoro.fi/TNCE)

VUONNA 2021 TŠEKin musiikkimuseossa Prahassa oli näyttelyssä esillä Dvořákin henkilökohtaisia tavaroita, kuten kävelykeppejä ja vesipulloja, joita hän käytti pitkillä kävelyretkillään, olkihattu, jota hän käytti kesäisin tehdessään puutarhatöitä maatalollaan Vysokássa ja lintujen laulusta kertova kirja. Näistä esineistä huokuu, että ne kuuluivat jollekulle, joka halusi uppoutua luontoon. Tätä mielentilaa Dvořák ilmaisi teoksessaan *In Nature's Realm*, Op. 91 (1891). Konserttialkusoiton nimi on samanlainen kuin tässä konsertissa kuultavalla teoksella *V přírodě* Op. 63 (tarkemmin suomennettuna 'Luonnossa' kuin 'Luonnon lauluja'), jonka Dvořák sävelsi Vítězslav Hálekin vuonna 1872 julkaistun kokoelman runoihin.

IN 2021, AN EXHIBITION at the Czech Museum of Music in Prague presented original items from Dvořák's personal estate, such as the walking sticks and drinking bottles he used on long hikes, the straw hats he usually wore in the summer months while gardening at his country house in Vysoká, and his copy of an expert book on birdsong. These items show someone who wanted to be immersed in nature, a particular state-of-mind he expressed in his Concert Overture *In Nature's Realm*, Op. 91, from 1891. The Concert Overture shares its name with this set of five choral songs, *V přírodě*, Op. 63, (more accurately translated as 'In Nature', rather than 'Songs of Nature'), themselves named after a collection of poems by Vítězslav Hálek published in 1872.

Hálekin runoista välittyä ajatus kuvitellusta symbioottisesta yhteydestä musiikin ja luonnon välillä, ikään kuin se olisi ollut osa Jumalan suunnitelmaa (Dvořákin sanoin ”Jumalan kaunis luonto”). Kuten Dvořákin omatkin kokemukset, myös Hálekkin runot asustavat erittäin aistinvaraisessa maailmassa, jossa lukijalla oletetaan olevan laaja tietämys kasvistosta ja eläimistöä. Ensimmäinen lauluista on sävelletty helmikuussa 1882, ja siinä osoitetaan kunnioitusta kaukaista, unenomaista luonnon laulua ja sen aiheuttamia syvimpiä tuntemuksiamme kohtaan. Toisessa osassa ollaan illan tunnelmissa – Hálekkin runosta välittyä hiljaisuus, jossa voi kuulla hienoisinkin tuulahduksen tai pienimmänkin rasahduksen. Dvořák loihtii samalaisen tunnelman musiikillaan: hän luo kehtolaulumaisessa osassa harmonian asettelullaan vaikutelman tiheästä kasvustosta. Kolmannessa laulussa – joka on sävelletty osista ensimmäisenä, tammikuussa 1882 – on mukana tuulenpieksemää avoimuutta ja leikkisyyttä: kesätuuli puhalttaa ruistähkien läpi, jolloin jokaisesta tähkästä tulee muusikko. Neljännessä ja viidennessä laulussa syleillään böömiläistä kansantanssiperinnettä: päätösosa on eloisa häälaulu, jossa on anteeksi pyytelemättömän eroottinen sävy. Näiden miniatyyrien merkitys Vysokán maaseutuun ilmeisesti suurta yhteyttä tunteneelle Dvořákille näiden miniatuurien merkitys lienee varmasti vain lisääntynyt hänen uransa kansainvälistyessä.

Muun muassa SWR Vokalensemble, Latvian radiokuoro, Viron filharmoninen kamarikuoro ja Alan komaiden kamarikuoro ovat esittäneet Evelin Sepparin musiikkia. *Seesama meri (Sama meri)* on Viron musiikkipäivien (Eesti Muusika Päevad) tilausteos vuodelta 2019, ja sen kantaesitti Vox Clamantis-yhtye Jaan-Eik Tulven johdolla. Teoksen tekstin on kirjoittanut Jaan Kaplinski, yksi Viron tunnetuimmista kulttuurihahmoista. *Seesama meri* on teos, jonka tekstiin kannattaakin tutustua etukäteen. Teksti on aseteltu niin, että jokaisella rivillä on pääsääntöises-

Hálek’s poems dwell on an imagined symbiotic connection between music and nature, as if it had all been part of God’s plan (Dvořák called it “God’s beautiful nature”). Much like Dvořák’s own experiences, these poems occupy a highly sensory world where the reader’s knowledge of a broad range of flora and fauna is assumed. The first song, composed in February 1882, has a reverence to it: a respect of what the distant, dream-like song of nature offers our innermost feelings. The second song occupies the realm of evening – Hálek’s poem offering a sense of stillness in which even the slightest breeze and tiniest of rustles can be heard. Dvořák’s setting similarly conjures this atmosphere, adding a denseness of vegetation with the spacing of his harmony within the framework of a lullaby. The third song, which in fact was the first of the set to be composed, in January 1882, has a windswept openness to it and a sense of play as the summer breeze sweeps through the blades of rye, so that every blade becomes a musician. The fourth and fifth songs embrace the tradition of Bohemian folk dances, the finale being a lively wedding song with an unapologetically erotic edge to it. For a composer who evidently felt such a strong connection to the countryside around Vysoká, the significance of these miniatures would have only increased for Dvořák as his career became more international.

Evelin Seppar’s choral music has been performed by the SWR Vokalensemble, Latvian Radio Choir, Estonian Philharmonic Chamber Choir and the Netherlands Chamber Choir, among others. *Seesama meri* (The same sea) was commissioned for the 2019 Estonian Music Days festival and premiered by ensemble Vox Clamantis, conducted by Jaan-Eik Tulve. It is worth first turning to the work’s text, a poem by one of Estonia’s best known cultural figures Jaan Kaplinski, and noticing how its structure of having largely one word to each line might

ti vain yksi sana. Tämä saattaa vaikuttaa siihen (tai toisaalta luoda rajoituksia sille), että teksti on sävelletty musiikiksi. Toisaalta tekstin asettelusta välitty tietylainen keskeytyksen tunne, toisaalta vaikutelma tiheästä ajatuksenvirrasta, mielenhäilyä liikkeistä ja syvältä paljastuneista muistoista – ikään kuin alitajunnan sattumanvaraisuudesta.

Sepparin teoksen alun musiikki vangitsee välittömästi tumman, aaltoilevan meren tunnelman, kun teoksen otsikko kuullaan ensin tavu kerrallaan ennen kuin se paljastuu kokonaan. Sävelten asettelu on erittäin tiheää, mikä mahdollistaa eri äänien erilaisten sointivärien tuottamien sävyjen kuulemisen. Seppar laajentaa sävelten asettelua asteittain kohti sanoja 'punane, pime, soe' ('punainen, tumma, lämmin'), jonka jälkeen seuraa yhtäkkinen tyyneyden ja kipeänkauniiden harmonioiden täyttämä hetki. Seppar kuvastaa Kaplinskin tekstejä vangitsemmin hurmaavan lumoavasti kirjoitettujen melodiodensa ja muunneltujen toistojensa hienovaraisella käytöllä, mistä seuraa vaikutelma avaruudessa kaikuvasta pysäytetystä äänestä. Sopraano- ja tenorisolistit toistavatkin kaiun lailla sanan 'avaruse' ('avaruus'), ikään kuin ilmaisten sen olevan erityisen tärkeä ajatus teoksen takana. Sepparin omaa tulkintaa lienee kasvavan psykologisen intensiteetin oivaltaminen runon lähestyessä viimeisiä rivejään. Pienen solistiosuuden jälkeen musiikki paisuu teoksen otsikon yhteenvedoksi. Jännite on pitkäkestoinen, äärimmilleen venytetty ja jää lopulta purkamatta, mikä jättää loppusanoihin 'ootamas merd' ('odottamassa merta') hermostuneen latauksen.

Brittisäveltäjä Jonathan Harvey kuvaa *Marahia* (1999) 'Taivaallista Naiseutta Neitsyt Marian ja buddhalaisen jumalatar Varahin hahmossa palvovaksi hymniksi'. Teoksen otsikko on itseasiassa näiden kahden jumalhahmon yhdistelmä, ja kuvastaa myös Harveyn mieltyä sanaleikkeihin. Idea säveltäjän itsensä 'rituaaliksi' kutsuman teoksen takana on, että palvonta (joka on musiikillisesti toteutettu hym-

influence (or inhibit) it being set to music. On the one hand, there is a sense of abruptness, even constant interruption, and on the other a concentrated stream of thoughts, inner states and memories revealing themselves rather like the randomness of our own subconscious.

Seppar's opening music immediately captures the atmosphere of a dark, lapping sea as the work's title is treated first as a sound before it is heard in full. The pitches are packed very close together, an approach which relies on the different timbres of the different voice parts to provide shades of colour. Following a gradual expansion Seppar's response to the words 'punane, pime, soe' ('red, dark, warm') is to have a striking moment of sudden calm and achingly beautiful harmony. With her beguiling, haunting way of writing melodies, and her subtle use of varied repetition, the resulting sense of sound being suspended in space is where Seppar reflects Kaplinski most tangibly. Indeed, the word 'avaruse' ('space') is echoed by a soprano and tenor soloist, as if denoting it to be a particularly important idea for the piece itself. Where Seppar adds her own interpretation, perhaps, is perceiving a heightening of psychological intensity as the poem approaches its final lines. After the brief section with soloists the music swells for a recapitulation of the work's title. This tension is sustained, stretched out, and ultimately unresolved, suggesting that the final words 'ootamas merd' ('waiting for the sea') are charged with nervous anticipation.

The British composer Jonathan Harvey described *Marahi* (1999) as 'a hymn of adoration to the Divine Feminine in the form of the Virgin Mary and the Buddhist Goddess Varahi'. The work's title is in fact a combination of these two deities, and reflects Harvey's fondness for wordplay. The idea behind the work, which the composer calls a 'ritual', is that this adoration (realised musically by hymns and

nien ja sutrien avulla) tapahtuu kolmessa eri maailmassa: enkelien (duurikolmisointuja), ihmisten (kirkkolaulusta inspiroituneita yksiaänisiä melodioita) ja eläinten (ääniä eläinten valtakunnasta) maailmassa. Kuulija varmasti erottaa eri maailmihin kuuluvat musiikilliset aiheet, mutta teoksen rakenne muuttuu vaikeammaksi erottaa, kun maailmojen väliset erot hämärtyvät niiden antautuessa rituaalille.

Syvämpi rituaalinen vaikutelma tulee teokses-
sa käytetystä laajasta tekstivalikoimasta: mukana on latinankielisiä mariaanisista antifoneja, sanskritinkielisiä buddhalaisrukouksia ja renessanssihymni Neitsyt Marialle, *Virgo Prudentissima*, jonka säveltäjä ehdottaa esitettävän kuoron tai yleisön omalla kielellä (tässä konsertissa kuulemme englanninkielisen version). Tämä kristillisyyden ja buddhalaisuuden rinnakkaiselo vedalaisten tekstien ja meditaatiotekniikoiden ohella kuvastaa myös Harveyn omia uskomuksia uuden vuosituhannen lähestyessä. Monella tapaa Marahi ennakoii Harveyn BBC Promseille säveltämää kantaattia *Mothers shall not cry*, jossa sama taivaallinen naiseus vapautuu miesten aiheuttamasta kärsimyksestä.

Joel Järventausta kertoo teoksestaan: *"There will come soft rains* on Sara Teasdalen (1884–1933) samanimiseen runoon sävelletty teos. Teasdalen ensimmäisen maailmansodan aikaisen runon sanoma on yksinkertainen: luonto tulee kukoistamaan ihmiskunnan olemassaolosta riippumatta. Runo muistuttaa luonnon tärkeydestä ja siitä, että ihminen on riippuvainen luonnosta. Luonnonläheisyydestä sekä luonnon kunnioituksesta ja sen tuottamasta hengellisestä hyvinvoinnista on tietysti jo kirjoitettu ja tehty taidetta pitkään. Sen vuoksi näin sopivaksi matkata ajassa taaksepäin noin 900 vuotta ja lainata Hildegard von Bingenin (1098–1179) viiheydestä ja luonnon kauneudesta kertovan laulun *O Nobilissima Viriditas* melodioita oman teokseni saavuttua Teasdalen runon kohtaan *'And spring her-*

stras) is active in three 'realms': the angelic (major triads), the human (plainsong-inspired monodic lines) and the animal (sounds from the animal kingdom). Listeners will certainly pick out the different musical ideas belonging to each realm, however the structure of the piece becomes more difficult to distinguish as the separation between these realms become blurred and succumbs to the ritual.

A further ritualistic effect is the use of a wide variety of texts, from traditional Marian antiphons in Latin, Sanskrit Buddhist prayers in the original language, and a Renaissance hymn to Mary, *Virgo Prudentissima*, which the composer explains can be performed in the language of the choir or of the audience (here it will be performed in English). This coexistence of Christianity and Buddhism reflects the beliefs held by the composer as he was approaching the new millennium, together with his interest in Vedic texts and meditation techniques. In many ways, Marahi preempts Harvey's cantata *Mothers shall not cry*, composed for the BBC Proms in 2000, where the same divine feminine is liberated from male-induced suffering.

Joel Järventausta talks about his piece: *"There will come soft rains* is a setting of Sara Teasdale's (1884–1933) poem of the same name. The message of Teasdale's World War I era poem is simple: nature will flourish regardless of human existence. The poem reminds us of the importance of nature and the fact that humanity depends on it. Living in harmony with nature, treating it with respect, and the spiritual well-being that creates have of course been subjects for artists and writers for eons. Therefore I found it appropriate to travel some 900 years back in time and, upon reaching the words *'and spring herself, when she woke at dawn'* in Teasdale's poem, borrow the melodies of Hildegard von Bingen's (1098–1179) song *O Nobilissima Viriditas*, which describes the verdant beauty of nature.

self, when she woke at dawn' (Ja Kevät itse aamuun herätessään). Von Bingenin melodiat myös sopivat hyvin oman teokseni sävelkieleen.”

Perttu Haapanen kertoo teoksestaan: ”Vuonna 2006 Pohjoismaiset Musiikkipäivät tilasivat usealta säveltäjältä teokset perustuen islantilaisen Jón Leifsin Requiemiin hukkuneelle lapselle. Requiemin teksti koostuu islantilaisista kansanlauluista ja Jónas Hallgrímssonin runoista. Strophes I:ssä tartuin ensisijaisesti islantilaisen kansanrunon rytmikkaan, ja islannin kielen foneemien sointeihin. WIOLille kirjoitetussa versiossa *Strophes II*:ssa Leifsin teoksesta ollaan etäännytty entisestään. Eräällä tavalla tämä prosessi muistuttaa lahoamis- ja hajoamisprosessia; alkuperäisen teoksen tekstimateriaalin lahonneet ja rapautuneet jäänteet kaikuvat ikäänkuin meren pohjan hiljaisuutta vasten.”

Shakespearen Myrsky-näytelmän maineikkaiden *Songs of Ariel* (Arielin lauluja) -nimellä tunnettujen tekstien pohjalta on sävelletty musiikkia siitä lähtien, kun näytelmä esitettiin ensimmäistä kertaa vuonna 1611. Näytelmä ja sen hahmot ovat myös inspiroineet lukuisia myöhempiä orkesteriteoksia muun muassa Tšaikovskilta ja Sibeliukselta. Sveitsiläinen säveltäjä Frank Martin sävelsi teoksensa *Five Songs of Ariel* (Viisi Arielin laulua) vuonna 1950 Alankomaiden kamarikuorolle ja johtaja Felix de Nobelille. Teos on Martinin ainoa a cappella -kuoroteos lukuunottamatta hänen Kaksoiskuoromesuaan (1922), jonka hän tunnetusti piti salassa neljänkymmenen vuoden ajan.

’Näkymätön’ ilmanhenki Ariel laulaa ensimmäisen lauluista ’Come unto these yellow sands’ (ensimmäinen näytös, toinen kohta) tervehdyksenä haaksirikkoutuneelle aatelismies Ferdinandille. Martinin musiikki luo välittömästi vaikutelman synkkänä aaltoilevasta, kammottavan myrskyn jälkeen rauhoittuvasta merestä. Bassot laulavat häiritsevän riitasointuisia ’bow-wow’-

Von Bingen’s melodies are also a good fit with the musical language of my piece.”

Strophes (2006, revised 2010) and *Strophes II* (2007, revised 2009) are among Haapanen’s most obviously experimental works. Haapanen’s pair of works is based on material from Requiem, Op.33b, by the Icelandic composer Jón Leifs (1899–1968), a short a cappella work in memory of Leifs’ daughter, who drowned in a swimming accident at the age of 17. *Strophes II* is not based directly on Leifs, but is a further development of the material of *Strophes*. In Haapanen’s words, ’the compositional process here is reminiscent of the process of decay and disintegration: the rotten and weathered remains of the original text echo as if from the silent sea floor’.

These now celebrated lines from Shakespeare’s *The Tempest*, known as the *Songs of Ariel*, have been set to music ever since the play first premiered in 1611. The play and its characters have also provided the inspiration for a number of later orchestral works, for example by Tchaikovsky and Sibelius. The Swiss composer Frank Martin composed his *Five Songs of Ariel* in 1950 for the Netherlands Chamber Choir and their conductor Felix de Nobel. It is his only other a cappella choral work aside from the Mass for double choir (1922), which Martin famously kept secret for forty years.

The first song, ’Come unto these yellow sands’, from Act I, Scene 2, is sung by an ’invisible’ Ariel (a sea nymph) as a greeting to the shipwrecked nobleman Ferdinand. Martin’s setting immediately conjures the impression of a bleak, undulating sea, calming down after a terrible storm. The basses provide unsettling and untuneful ’bow-wows’, which later transfigure into the frenzied barks of the watch-dogs. The rooster’s crowing is also heard (sung by a different soprano soloist each time), however the dogs continue their restless baying

kommenttejaan, jotka myöhemmin muuntuvat vahtikoirien hurjaksi haukunnaksi. Kuulemme myös kukon kiekunaa (joka kerralla eri sopraanosolistin laulamana), mutta koirat jatkavat edelleen levotonta haukuntaansa sabotoiden mahdollisuuden minkäänlaiseen vakiintuneeseen tonaliteettiin. Voimme kuvitella millainen dramaattinen efekti aiheutuisi näiden eläinten äänten kuuluesa teatterissa lavan takaa – tämä kaikki saa Ferdinandin täysin pois tolaltaan: 'Where should this music be? I' th' air, or th' earth?' ('Mist' on tuo sointu? Ilmasta? Vai maasta?')

Ariel aloittaa uuden laulun nimeltä 'Full fathom five thy father lies', mutta tällä kertaa laulun tarkoituksena on kalvaa Ferdinandin mieltä mielikuvilla hänen hukkuneesta, merenpohjaan sulautuneesta isästään. Kuulemme sopraanojen ja alttojen hiljaisen ja keinuvan säestyksen ennen kuin tenorit ja bassot laulavat pitkän ja hitaasti kiemurtelevan melodian; tällä kertaa meri tietää, että sillä on jotain salattavaa. Matalat bassot aksentoivat tekstuuria matalilla, korostetuilla kelloäänillä – edelleen hiljaa, ikään kuin ääni tulisi kaukaa syvyyksestä. Martin käyttää tässä harmonisena ideanaan modaalista yhdensuuntaisuutta, jota myös Debussy ja Satie (ja aiemmin Chabrier) usein hyödynsivät teoksissaan: äänenkuljetuksella luodaan symmetrisiä muotoja ja erittäin värikkäitä harmonioita. Tämän ansiosta tekstuurin selkeytyessä kohdassa 'But doth suffer a sea change' sointujen sarja pitää sisällään jotain mystistä, aineetonta, rikasta ja outoa ('rich and strange').

Neljännän näytöksen ensimmäiseen kohtaukseen mennessä aiemmin katkeroitunut Prospero on heltynyt ja antanut Ferdinandille luvan mennä naimisiin hänen tyttärensä Mirandan kanssa. Prospero haluaa viihdyttää pariskuntaa naamionäytelmällä ja pyytää uskollista palvelijaansa Arielia kutsumaan yhteen kaikki henkiolennot tilaisuutta varten. Arielin vastaus pyyntöön on seuraavan osan 'Before you can say "Come" and "Go"'. Tässä

and undermine any sense of a rooted tonality. One might imagine the dramatic effect of these animal noises coming from offstage in a theatrical context, the totality of which leaves Ferdinand feeling completely disorientated: 'Where should this music be? I' th' air, or th' earth?'

Ariel begins a new song, 'Full fathom five thy father lies', but now his tune has changed as his purpose is to haunt Ferdinand with images of his drowned father who has become part of the seabed. We hear a hushed, floating accompaniment in the sopranos and altos before the tenors and baritones sing a long and sinuous melody; this time, the sea knows it has something to hide. The lower basses punctuate the texture with deep, accented bell tones – still hushed, as if coming from the distant deep. Here, Martin uses a harmonic style known as modal parallelism, frequently used by French composers Debussy and Satie, and before them Chabrier, where voice-leading is prioritised producing symmetrical shapes and very colourful harmony. This means that when the texture clarifies at the words 'But doth suffer a sea change', the sequence of chords preserve a sense of something mysterious, intangible, rich and strange.

By Act IV, Scene 1, the previously embittered Prospero has relented and allowed Ferdinand to marry his daughter Miranda. Wishing to entertain the couple with a masque, Prospero asks his faithful servant Ariel to gather all the other spirits for the occasion. Ariel's reply forms the text of the next song, 'Before you can say "Come" and "Go"'. In this short scherzo-like movement, lasting less than a minute, Martin captures Ariel's urgency and pays very close attention to the music's articulation to create a sense of nymphs racing along nimbly and with strange facial expressions ('mop and mow'). Finally, there is a cessation to the fren-

Nils
Schweckendiek

scherzomaisessa, alle minuutin kestävässä osassa Martin ilmentää Arielin kiireisyyttä ja luo musiikin tarkalla artikulaatiolla vaikutelman vikkelästi juoksentelevista nymfeistä outoine ilmeineen. Lopulta kiihko lakkaa ja Ariel kysyy Prosperolta tunteeke tämä kiintymystä häntä kohtaan. Martinin harmoniavalinnat alleviivaavat kauniisti Arielin kysymyksen haavoittuvaisuutta ja viattomuutta.

Seuraava lauluista 'Ye are three men of sin' hypää takaisin kolmannen näytöksen kolmanteen kohtaukseen. Kuningas Alonsolle ja hänen seurueelleen on uskoteltu, että heille tarjoillaan juhlaateria, mutta kun he alkavat syödä, ruoka häviää. Harpeijaksi muuntautunut Ariel pilkkaa heitä ja paljastaa heidät ukkosen jylhistessä. Martinin viha laukka alkaa kulmikkaalla teemalla, jossa käytetään lähes jokaista kromaattisen asteikon kahdestoista sävelestä (Martinin myöhempi tyyli perustui Schönbergin kaksitoistasäveljärjestelmään). Sana 'remember' muuttaa musiikin rauhallisemmaksi ja alttosolisti ottaa seuraavaa purkaantumistaan kohti etenevän Arielin roolin: 'Thee of thy son, Alonso, They have bereft'. Martin venyttää laulun loppumista uudella jaksolla, jossa Ariel kertoo, että hän aikoo aiheuttaa Alonsolle hitaan tuhon, 'worse than any death'. Musiikki liikkuu kuin vihalla ja tyytymättömyydellä ladattu tikittävä kello.

Viides ja viimeinen laulu on viidennen näytöksen ensimmäisestä kohtauksesta, jossa Prospero täyttää lupauksensa vapauttaa Ariel takaisin sinne, minne hän kuuluu, esikkojen ja kukintojen joukkoon. Martin luo teokselleen eloisian ja heikkomallisen lopun, joka on täynnä surisevia mehiläisiä, riemukkaita loitsuja ja lopuksi keuhkua, huoleton vapauttantanssia. Songs of Ariel ei jäänyt Martinin viimeiseksi kohtaamiseksi Myrskyn kanssa: hän käytti näytelmää pohjana vuonna 1955 valmistuneen saksankielisen Der Sturm -opperansa libretossa.

zy as Ariel asks Prospero if his master has any affection for him. Martin's choice of harmony beautifully underlines the vulnerability and innocence of Ariel's question.

The next song, 'Ye are three men of sin', jumps back to Act III, Scene 3. King Alonso and his party are led to believe that they are being treated to a banquet, but when they attempt to begin eating it disappears and instead Ariel, now transformed into a Harpy, mocks and exposes them amid the clash of thunder and lightning. Martin's furious gallop begins with an angular theme which uses nearly all of the twelve tones of the chromatic scale (he had based his mature style on Schoenberg's twelve-tone technique). The word 'remember' transforms the music into something calmer and an alto soloist takes up the role of Ariel leading to another outburst: 'Thee of thy son, Alonso, They have bereft'. Martin stretches out the ending of this song in a new section where Ariel explains that he will inflict a slow ruin on Alonso, 'worse than any death', the music moving at a pace like that of a ticking clock charged with anger and indignation.

The fifth and final song comes from Act V, Scene I, where Prospero fulfils his promise to release Ariel back to where he belongs, among the cowslips and blossom. Martin creates a lively and voluptuous conclusion to his set with the sounds of buzzing bees, gleeful incantations and finally a swinging, carefree dance of freedom. This was not to be Martin's final encounter with The Tempest: he used it as the base to the libretto of his German-language opera Der Sturm completed in 1955.

[Lue lisää kuorosta ja johtajasta / More about the Helsinki Chamber Choir and Nils Schweckendiek:](#)
www.helsinginkamarikuoro.fi
www.schweckendiek.org

www.arsnova.dk

www.eekk.se

www.helsinginkamarikuoro.fi

www.solistkoret.no

THE
**NORDIC CHOIR
EXPEDITION** 2023

The Nordic Choir Expedition has received funding from the European Union, the Nordic Council of Ministers' Culture and Art Programme, and the Helsinki Music Centre Foundation.

Co-funded by
the European Union

Nordic Council
of Ministers

ticketmaster[®]

www.ticketmaster.fi
0600 10 800
(2€/min+pvm)